

ДОМАШНІ

ПРАЦІВНИКИ-МІГРАНТИ В ДІЇ

International
Labour
Organization

Глобальна Програма Дій щодо Домашніх Працівників-Мігрантів та їхніх Сімей

У ВСЬОМУ СВІТІ

ПРИНАЙМНІ **52 МІЛЬЙОНИ ОСІБ**, З ЯКИХ ПОНАД **80 ВІДСОТКІВ – ЖІНКИ**, ЗАРОБЛЯЮТЬ НА ЖИТТЯ ЯК **ДОМАШНІ ПРАЦІВНИКИ**

Вони прибирають, готують їжу, доглядають за дітьми, піклуються про літніх людей та виконують багато іншої роботи. Домашні працівники забезпечують потребу в настільки необхідних кваліфікованих кадрах і роблять безцінний внесок у добробут сімей та домогосподарств, про які вони піклуються, і суспільства в цілому. Проте, їхній внесок часто не оцінюється належним чином, і вони залишаються практично беззахисними й вразливими до зловживань.

У багатьох країнах спостерігається зростання попиту на домашніх працівників – попит, який великою мірою задовольняють жінки, котрі приїзять з менш заможних країн у пошуках гідної роботи для підтримки своїх родин. Це переміщення працівників через кордони є структурованим за соціальними класами, етнічним походженням і статтю. Через це утворилися нові глобальні ланцюжки догляду, що відображають нерівномірний розподіл ресурсів у світі.

ДОМАШНІ ПРАЦІВНИКИ-МІГРАНТИ З УКРАЇНИ У ПОЛЬЩІ

З 1990 року спостерігається зростання чисельності українських працівників-мігрантів у країнах ЄС. Багато з них – жінки, які втратили роботу або опинилися у критичному становищі щодо забезпечення себе та своїх родин, коли після здобуття Україною незалежності зазнали невдачі реформи, що мали забезпечити перехід від командно-адміністративної до ринкової економіки, і ситуація у країні погіршилася.

Домашня праця – важливе джерело зайнятості для українських жінок-працівниць у Європейському Союзі. Головними країнами їхнього призначення є Італія та Польща. Українські жінки складають більшість серед українських мігрантів у Польщі. Вони регулярно їздять між Україною та Польщею, де зазвичай перебувають до трьох місяців за двома візами, але після прибуття влаштовуються на роботу без відповідної реєстрації, що робить їх уразливими до зловживань.

Близько третини всіх українських мігрантів (чоловіків та жінок) у Польщі працюють у приватних домогосподарствах. Більшість українських домашніх працівників-мігрантів у Польщі має принаймні середню освіту і належить до дорослої вікової групи (старше 35 років). Їхній дохід, зароблений за кордоном, становить важливу складову доходу домогосподарств України.

КОНВЕНЦІЯ № 189 ТА РЕКОМЕНДАЦІЯ № 201

У червні 2011 року Міжнародна конференція праці прийняла Конвенцію та Рекомендацію МОП про гідну працю домашніх працівників. Разом ці інструменти містять ряд положень, що стосуються домашніх працівників-мігрантів, їхніх конкретних потреб та конкретних ризиків, яких вони зазнають.

Наприклад, Конвенція вимагає, щоб домашні працівники-мігранти до їхнього прибуття до країни призначення одержували пропозицію про роботу чи договір у письмовій формі, що має позовну силу в цій країні (статті 7 та 8). Положення Конвенції стосовно домашніх працівників, які живуть у домогосподарстві (статті 6 та 9), права зберігати в себе свої проїзні документи та посвідчення особи (стаття 9) і регулювання діяльності приватних агентств зайнятості (стаття 15) також особливо актуальні для домашніх працівників-мігрантів, багато з яких наймаються через такі агентства.

Ці особливості мають важливе значення тому, що відсутність мінімального захисту широко визнана як «благодатне підґрунтя» для умов, де можуть мати місце зловживання, зокрема, у деяких випадках, примусова праця і торгівля людьми.

Глобальна програма дій щодо домашніх працівників-мігрантів та їхніх сімей («Домашні працівники-мігранти в дії») спрямована на вирішення особливих проблем, з якими стикаються домашні працівники-мігранти, для чого передбачена реалізація глобальних ініціатив з інформаційно-пропагандистської роботи та розвитку знань у п'яти «міграційних коридорах»: Індонезія-Малайзія, Парагвай-Аргентина, Непал-Ліван, Україна-Польща та Зімбабве-ПАР.

Основа Програми побудована на засадах дотримання прав людини та орієнтована на зайнятість, а її загальна мета полягає у заохоченні прав людини та гідної праці для домашніх працівників на всіх етапах міграційного циклу.

ЧОГО МИ СПОДІВАЄМОСЯ ДОСЯГТИ:

- Отримати нову інформацію про домашніх працівників-мігрантів задля політичних дій;
- Зміцнити організації та мережі домашніх працівників;
- Обмінятися передовою практикою та ефективнішими політичними інструментами щодо домашніх працівників-мігрантів.

ПРОГРАМА СПРИЯТИМЕ НАЛЕЖНОМУ ВРЯДУВАННЮ В ГАЛУЗІ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ ШЛЯХОМ:

- 1** Розвитку знань про становище і характеристики домашніх працівників-мігрантів та про чинники, які впливають на їхні можливості щодо реалізації своїх прав людини та отримання гідної роботи в умовах свободи та рівності.
- 2** Розширення можливостей для обґрунтованого ухвалення рішень щодо міграції на основі достовірної та побудованої на доказах інформації й відповідного аналізу.
- 3** Розроблення інструментів і керівних принципів формування відповідної політики, що базуються на міжнародному праві в царині прав людини, зокрема трудових норм.
- 4** Сприяння діалогові та співробітництву між країнами походження та призначення задля розробки міграційної політики, що відповідає істинним потребам ринку праці та забезпечує дотримання, захист і реалізацію прав працівників.
- 5** Забезпечення узгодженості політики в країнах походження і призначення.

ПАРТНЕРИ ПРОЕКТУ

Проект впроваджується МОП у співробітництві з наступними партнерами та партнерами:

- «ООН-Жінки» (www.unwomen.org)
- Управління Верховного комісара ООН з прав людини (www.ohchr.org)
- KSBISI, Індонезія (www.ksbsi.org)
- Міжнародна конфедерація профспілок (www.ituc.org)
- Міжнародна федерація домашніх працівників (www.idwn.org)

Група технічної підтримки гідної праці та Бюро МОП
для країн Центральної та Східної Європи
Mozsár utca 14., Budapest, 1066 Hungary
Тел.: +36.1.301.49.00
Email: budapest@ilo.org Веб-сайт: www.ilo.org/budapest

Офіс Національного координатора МОП в Україні
вул. Еспланадна 8/10, Київ, 01601, Україна
Тел.: +380 44 289 85 28
Email: savchuk@ilo.org

Відділ трудової міграції (MIGRANT) Департамент умов праці та рівності
Міжнародна організація праці
4 Route des Morillons, Geneva, CH - 1211, Switzerland
Тел.: +41 22 799 6667
Веб-сайт: www.ilo.org/migrant, Email: migrant@ilo.org

Проект фінансується
Європейським Союзом